

**МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ  
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ  
ФАКУЛЬТЕТ СОЦИОКУЛЬТУРНЫХ КОММУНИКАЦИЙ**

**Кафедра теории и практики перевода**

**СЕЧКО**

Елена Александровна

**ПЕРЕДАЧА КОЛЛЕКТИВНЫХ И ИНДИВИДУАЛЬНЫХ  
ОСОБЕННОСТЕЙ РЕЧИ ПЕРСОНАЖЕЙ В ХУДОЖЕСТВЕННОМ  
ПЕРЕВОДЕ**

Дипломная работа

Научный руководитель:  
кандидат филологических наук,  
доцент Н. С. Зелезинская

Допущена к защите

«\_\_\_» \_\_\_\_\_ 2024 г.

Зав. кафедрой теории и практики перевода

Кандидат филологических наук, доцент Т.В. Никитенко

Минск, 2024

## РЕФЕРАТ

Дипломная работа 72 стр., 3 главы, 63 источника.

**Ключевые слова:** ХУДОЖЕСТВЕННЫЙ ОБРАЗ, РЕЧЕВОЙ ПОРТРЕТ, ЯЗЫКОВАЯ ЛИЧНОСТЬ, ИДИОЛЕКТ, СОЦИОЛЕКТ, ОСОБЕННОСТИ РЕЧИ, ХУДОЖЕСТВЕННЫЙ ПЕРЕВОД.

**Объект исследования:** идиолекты и социолекты персонажей в художественных произведениях англоязычных авторов.

**Предмет исследования:** передача индивидуальных и коллективных особенностей речи литературных персонажей в процессе художественного перевода текстов с английского языка на русский.

**Цель исследования:** выявить способы и методы передачи коллективных и индивидуальных особенностей речи персонажей при переводе художественных произведений с одного языка на другой.

**Методы исследования:** анализ теоретических источников, сравнительно-сопоставительный анализ оригинальных текстов и переводов, лингвостилистический анализ.

**Элементы научной новизны:** впервые комплексно исследуются маркеры проявления идиолектов и социолектов в художественных текстах и способы их передачи при переводе.

**Практическая значимость:** разработаны рекомендации по использованию переводческих приемов и стратегий для точной передачи речевых особенностей персонажей в художественном переводе.

## РЭФЕРАТ

Дыпломная праца: 72 стар., 3 раздзелы, 63 крыніцы.

**Ключавыя словы:** МАСТАЦКІ ВОБРАЗ, МАЎЛЕНЧЫ ПАРТРЭТ, МОЎНАЯ АСОБА, ІДЫЯЛЕКТ, САЦЫЯЛЕКТ, АСАБЛІВАСЦІ ПРАМОВЫ, МАСТАЦКІ ПЕРАКЛАД.

**Аб'ект даследавання:** ідыялекты і сацыялекты персанажаў у мастацкіх творах англамоўных аўтараў.

**Прадмет даследавання:** перадача індыўідуальных і калектыўных асаблівасцяў прамовы літаратурных персанажаў у працэсе мастацкага перакладу тэкстаў з англійскай мовы на рускую.

**Мэта даследавання:** выявіць спосабы і метады перадачы калектыўных і індыўідуальных асаблівасцяў прамовы персанажаў пры перакладзе мастацкіх твораў з адной мовы на іншую.

**Метады даследавання:** аналіз тэарэтычных крыніц, параўнальна-супастаўляльны аналіз арыгінальных тэкстаў і перакладаў, лінгвастылістычны аналіз.

**Элементы навуковай навізны:** упершыню комплексна даследуюцца маркеры праявы ідыялектаў і сацыялектаў у мастацкіх тэкстах і спосабы іх перадачы пры перакладзе.

**Практычная значнасць:** распрацаваны рэкамендацыі па выкарыстанні перакладчыцкіх прыёмаў і стратэгій для дакладнай перадачы маўленчых асаблівасцяў персанажаў у мастацкім перакладзе.

## SUMMARY

Diploma project: 72 pages, 3 chapters, 63 sources.

**Keywords:** ARTISTIC IMAGE, SPEECH PORTRAIT, LINGUISTIC PERSONALITY, IDIOLECT, SOCIOLECT, SPEECH PECULIARITIES, LITERARY TRANSLATION.

**The object of the study:** idiolects and sociolects of characters in fiction works of English-speaking authors.

**The subject of the study:** transmission of individual and collective features of literary characters' speech in the process of artistic translation of texts from English into Russian.

**The aim of the research:** to identify ways and methods of transferring collective and individual features of characters' speech when translating works of fiction from one language into another.

**Methods of the research:** analysis of theoretical sources, comparative analysis of original texts and translations, linguistic and stylistic analysis.

**The novelty of results:** the markers of idiolects and sociolects manifestation in fiction texts and ways of their transfer in translation are investigated for the first time in a comprehensive way.

**The practical value of the research:** the recommendations on the use of translation techniques and strategies for the accurate transfer of characters' speech peculiarities in fiction translation have been developed.